

Wymagania edukacyjne z biologii dla klasy ósmej szkoły podstawowej oparte na Programie nauczania biologii „Puls życia” autorstwa Anny Zdziennickiej

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiedzę i umiejętności określone w podstawie programowej;
- rozwiązywać problemy nietypowe, jest twórczy, rozwija swoje uzdolnienia;
- samodzielnie potrafi korzystać z różnych źródeł informacji oraz biegle posługuje się zdobytą wiedzą w praktyce;
- osiąga sukcesy w konkursach biologicznych.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- w sposób zadowalający opanował wiedzę i umiejętności z podstawy programowej oraz sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami w praktyce;
- rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne o dużym stopniu trudności;
- umie zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach;
- wykazuje dużą samodzielność i potrafi bez pomocy nauczyciela korzystać z różnych źródeł informacji.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- poprawnie i samodzielnie rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne;
- dzięki swoim wiadomościom rozumie większość materiału i dobrze wykorzystuje swoje wiadomości do rozwiązywania nowych problemów;
- pod kierunkiem nauczyciela rozwiązuje zadania nietypowe;
- potrafi korzystać ze źródeł informacji pod kierunkiem nauczyciela.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanał podstawowe wiadomości i umiejętności z przedmiotu, określone w podstawie programowej;
- jest w stanie robić dalsze postępy i rozwiązywać zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności;
- potrafi korzystać z różnych źródeł informacji pod kierunkiem nauczyciela.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- opanał wiadomości i umiejętności niezbędne do dalszej nauki, ujęte w podstawie programowej;
- potrafi rozwiązywać zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności, często z pomocą nauczyciela.

Podstawa programowa z biologii dla klasy 8 szkoły podstawowej. Uczeń:

1. przedstawia strukturę i rolę DNA
2. wskazuje znaczenie struktury podwójnej helisy w procesie replikacji DNA; podaje znaczenie procesu replikacji DNA;
3. opisuje budowę chromosomu (chromatydę, centromer) i podaje liczbę chromosomów komórek człowieka oraz rozróżnia autosomy i chromosomy płci;
4. przedstawia znaczenie biologiczne mitozy i mejozy, rozróżnia komórki haploidalne i diploidalne;
5. przedstawia nowotwory jako skutek niekontrolowanych podziałów komórkowych oraz przedstawia czynniki sprzyjające ich rozwojowi (np. niewłaściwa dieta, niektóre używki, niewłaściwy tryb życia, promieniowanie UV, zanieczyszczenia środowiska);
6. przedstawia dziedziczenie jednogenne, posługując się podstawowymi pojęciami genetyki (fenotyp, genotyp, gen, allel, homozygota, heterozygota, dominacja, recesywność);
7. przedstawia dziedziczenie płci u człowieka;
8. podaje przykłady chorób sprzężonych z płcią (hemofilia, daltonizm) i przedstawia ich dziedziczenie;
9. wyjaśnia dziedziczenie grup krwi człowieka (układ AB0, czynnik Rh);
10. określa, czym jest mutacja oraz wymienia możliwe przyczyny ich występowania (mutacje spontaniczne i wywołane przez czynniki mutagenne) i podaje przykłady czynników mutagennych (promieniowanie UV, promieniowanie X, składniki dymu tytoniowego, toksyny grzybów pleśniowych, wirus HPV);
11. podaje przykłady chorób genetycznych człowieka warunkowanych mutacjami (mukowiscydoza, fenyloketonuria, zespół Downa)
12. wyjaśnia istotę procesu ewolucji organizmów i przedstawia źródła wiedzy o jej przebiegu;
13. wyjaśnia na przykładach, na czym polega dobór naturalny i sztuczny oraz przedstawia różnice między nimi;
14. przedstawia podobieństwa i różnice między człowiekiem a małpami człekokształtnymi jako wynik procesów ewolucyjnych.
15. wskazuje żywe i nieożywione elementy ekosystemu oraz wykazuje, że są one powiązane różnorodnymi zależnościami;
16. opisuje cechy populacji (liczebność, zagęszczenie, rozrodczość, śmiertelność, struktura przestrzenna, wiekowa i płciowa) oraz dokonuje obserwacji liczebności, rozmieszczenia i zagęszczenia wybranego gatunku rośliny zielnej w terenie;
17. analizuje oddziaływania antagonistyczne: konkurencję wewnątrzgatunkową i międzygatunkową, pasożytnictwo, drapieżnictwo i roślinożerność;
18. analizuje oddziaływania nieantagonistyczne: mutualizm obligatoryjny (symbioza), mutualizm fakultatywny (protokooperacja) i komensalizm;
19. przedstawia strukturę troficzną ekosystemu, rozróżnia producentów, konsumentów (I i dalszych rzędów) i destruentów oraz przedstawia ich rolę w obiegu materii i przepływie energii przez ekosystem;
20. analizuje zależności pokarmowe (łańcuchy pokarmowe i sieci troficzne), konstruuje proste łańcuchy pokarmowe (łańcuchy spasaniania) oraz analizuje przedstawione (w postaci schematu) sieci i łańcuchy pokarmowe;
21. analizuje zakresy tolerancji organizmu na wybrane czynniki środowiska (temperatura, wilgotność, stężenie dwutlenku siarki w powietrzu);
22. przedstawia porosty jako organizmy wskaźnikowe (skala porostowa), ocenia stopień zanieczyszczenia powietrza

- tlenkami siarki, wykorzystując skalę porostową;
23. przedstawia odnawialne i nieodnawialne zasoby przyrody oraz propozycje racjonalnego gospodarowania tymi zasobami zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.
 24. przedstawia istotę różnorodności biologicznej;
 25. podaje przykłady gospodarczego użytkowania ekosystemów;
 26. analizuje wpływ człowieka na różnorodność biologiczną;
 27. uzasadnia konieczność ochrony różnorodności biologicznej;
 28. przedstawia formy ochrony przyrody w Polsce oraz uzasadnia konieczność ich stosowania dla zachowania gatunków i ekosystemów.

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z BIOLOGII

I. Przedmiotowy system oceniania z biologii opracowano w oparciu o:

1. Podstawę programową kształcenia ogólnego
2. Program nauczania biologii w szkole podstawowej klasa 5 ,6,7 i 8, wyd. Nowa Era.
3. Wewnątrzszkolny System Oceniania

II. Przedmiotem oceniania są:

- wiadomości
- umiejętności
- postawa ucznia i jego aktywność
- podejmowanie samodzielnych zadań i inicjatyw w zdobywaniu wiedzy
- przygotowanie do zajęć

III. Ocenie podlegają następujące formy aktywności ucznia:

- prace klasowe (sprawdziany) podsumowujące poszczególne działy (zapowiedziane – co najmniej 1 tydzień wcześniej) ,
- kartkówki obejmujące materiał z trzech ostatnich jednostek tematycznych (nie muszą być wcześniej zapowiedziane, ale mogą),
- wypowiedzi ustne (dłuższa wypowiedź z aktualnie realizowanego materiału obejmującego maksymalnie trzy ostatnie jednostki tematyczne, a w przypadku lekcji powtórzeniowych – z całego działu),
- wkład pracy na lekcji (samodzielna praca na lekcji, praca w grupie, aktywność na lekcji, obserwacja i przeprowadzanie doświadczeń, wyciąganie wniosków, analiza wykresów, itp.),
- prace dodatkowe (opracowanie referatu, pomocy multimedialnych na zadany temat, opracowania oparte na innych źródłach niż podręcznik, plansze, rysunki, okazy wzbogacające zbiory itp.)
- efektywny udział w konkursach

IV. Wymagania na poszczególne oceny szkolne z prac pisemnych:

- 100% – celujący
- 99–91% – bardzo dobry
- 90–75% – dobry
- 74–50% – dostateczny
- 49–31% – dopuszczający
- 30–0% – niedostateczny

V. Formy i zasady oceniania

1. Oceny cząstkowe wyrażane są cyfrowo w skali 1-6.
2. Ocenianie jest systematyczne, jawne, obiektywne i zgodne z wymaganiami programowymi.
3. Ocena klasyfikacyjna wyrażana jest słownie wg skali: celujący, bardzo dobry, dobry, dostateczny, dopuszczający, niedostateczny.
4. Uczeń ma prawo do zgłoszenia przed lekcją, bez żadnych konsekwencji raz (przy 1 godzinie lekcyjnej w tygodniu) bądź dwa razy (przy 2 godzinach lekcyjnych tygodniowo) w ciągu półrocza nieprzygotowania do lekcji (z wyjątkiem zaplanowanych i zapowiedzianych sprawdzianów i kartkówek, lekcji powtórzeniowych).
5. Ocena klasyfikacyjna nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych, (dodatkowo brane będzie pod uwagę zaangażowanie i wkład pracy ucznia).
6. Ocenę półroczną (roczną) wystawia nauczyciel zgodnie z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania.
7. Uczeń ma prawo poprawić ocenę ze sprawdzianu lub pracy klasowej (testu), w ciągu dwóch tygodni od daty oddania pracy, w terminie ustalonym przez nauczyciela przedmiotu.
8. Uczeń, który był nieobecny na zapowiadanych sprawdzianach lub testach (pracy klasowej), musi zaliczyć brakującą pracę w terminie nie później niż 2 tygodnie (pod warunkiem, że jego nieobecność została usprawiedliwiona).
9. Jeżeli uczeń z przyczyn losowych nie może zaliczyć sprawdzianu lub testu w określonym terminie, wówczas ma obowiązek zaliczenia sprawdzianu w innym terminie, ustalonym wspólnie z nauczycielem.
10. Uczeń zobowiązany jest uzupełnić braki w zapisie i wiadomościach jeśli był nieobecny w szkole, bez względu na przyczynę nieobecności.
11. Na pierwszej godzinie lekcyjnej uczniowie zostają zapoznani z PSO oraz wymaganiami na poszczególne oceny.

Gabriela Świerk